

Vantaan kasvillisuuden käytön periaatteet

VD/90/10.03.01.00/2016

ALei/HaK/STo

Yleiset lähtökohdat

Kasvillisuudella on suuri merkitys ympäristöömme. Se on merkittävä osa kaupunkikuvaa ja julkisia viheralueita, joiden luonne määräytyy voimakkaasti kasvillisuutensa mukaan. Kasvillisuus vaikuttaa muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutusten voimakkuuteen, ihmisten terveyteen ja hulevesien hallintaan. Kasvillisuuden kautta vuodenaikojen vaihtelu tulee myös näkyväksi. Käytettävissä oleva kasvillisuuden lajivalikoima kasvaa jatkuvasti samaan aikaan kun viheralueille asetetut vaatimukset lisääntyvät. Kasvillisuuden käytön periaatteiden määrittely on ajankohtaista, jotta viheralueet jatkossakin palvelevat vantaalaisia parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Vantaan kaupungin viheralueohjelman (2011-2020) pääkehittämistavoitteita ovat muun muassa luonnon monimuotoisuuden ja elinvoimaisuuden edistäminen sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Viheralueet vaikuttavat myös alueiden imagoon ja vetovoimaisuuteen. Viheralueohjelmassa on lisäksi määriteltä tavoitteeksi mm. "Kasvien käytön osalta laaditaan suunnitteluperiaatteet. Kasvilajivalikoimalla varaudutaan ilmastonmuutokseen". Vantaan kaupungin ympäristöohjelmassa (2013-2016) yhtenä tavoitteena on esitetty, että viheralueet kehitetään sään vaihteluita sietäviksi. Toimenpiteenä tavoitteeseen pääsemiseksi on esitetty nyt laaditut kasvillisuuden käytön periaatteet.

Työn tavoitteet ja sisältö

Vantaan kaupungilla ei aiemmin ole koordinoitu kasvien käyttöä kokonaisuutena. Kasvien käytön tavoitteita, kasvilajeja tai -lajikkeita koskevia kirjallisia suosituksia ja ohjeita ei ole ollut. Ympäristöohjelman ja viheralueohjelman tavoitteiden mukaisesti työn tavoitteena on ollut muodostaa periaatteet Vantaan kaupungin kasvillisuuden käytölle. Työssä käsitellään asemakaavoitettujen viher- ja katualueiden eli puistojen, torien, aukoiden, katujen, teiden ja puistometsien istutettua kasvillisuutta: puita, pensaita ja perennoja. Erityisesti työssä painotetaan puuston roolia, sillä ne ovat kasveista pitkäikäisimpiä ja ympäristössään näkyvimpiä. Työn ulkopuolelle jäävät kausikasvit ja luonnonmukaisten viheralueiden kasvillisuus. Työssä ei anneta kasvilajikohtaisia ohjeistuksia.

Työn tavoitteena on varmistaa, että Vantaan rakennettujen viheralueiden kasvillisuus kestää tulevaisuuden haasteet, mm. tiivistyvän kaupungin ja ympäristön laatuvaatimukset sekä ilmastonmuutoksen. Tavoitteena on myös nostaa kasvillisuuden, erityisesti vanhan puuston, arvostusta ja merkitystä. Työssä esitetään periaatteet ohjaamaan kasvillisuuden käyttöä, lajivalikoimaa, sijoittelua sekä säilyttämistä. Työssä esitellään Vantaan kasvien käytön visio sekä tarkemmat toimenpiteet ja periaatteet vision toteuttamiseksi. Lopuksi on esitetty toimenpiteiden vastuutahot erillisessä liitteessä.

Vantaan kasvillisuuden käytön visio

Vantaan kasvillisuuden käytön visio on:

Monimuotoisen, elämyksellisen ja ekologisesti kestävä kasvillisuuden avulla sopeudumme Vantaalla ilmaston ja rakentamisen muutoksiin. Arvostamme kasvillisuutta ja erityisesti kaupunkipuita osana rakennettua ympäristöä. Laadukkaalla suunnittelulla, rakentamisella ja hoidolla varmistamme kasvillisuuden elinvoimaisuuden säilymisen.

Lisäksi Vantaan kasvillisuuden käytön visio on jaettu neljään eri pääkohtaan, jotka ovat:

1. Ympäristön muutoksiin sopeutuminen
2. Elämyksellisen ja ekologisesti kestävä kasvillisuuden tavoittelemine
3. Kasvillisuuden arvostuksen lisääminen
4. Vantaan kasvillisuuden alueellisten ominaispiirteiden kehittäminen

Jokaisesta pääkohdasta on esitetty tarkempia toimenpiteitä kohdan toteuttamiseksi.

Prosessi ja vuorovaikutus

Vantaan kasvillisuuden käytön periaatteet on laadittu Kuntatekniikan keskuksen viheralueyksikössä. Työtä on ohjannut työryhmä, jossa ovat olleet edustajat viheralueyksiköstä, katutekniikasta, kaupunkisuunnittelusta ja ympäristökeskuksesta.

Tekninen lautakunta 19.1.2016 § 10

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään merkitä Vantaan kasvillisuuden käytön periaatteet tiedoksi ja hyväksyä se ohjeellisena noudatettavaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kasvillisuuden käytön periaatteet

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus, Kaupunkisuunnittelu, Ympäristökeskus ja
Rakennusvalvonta

Muutoksenhakuohje: 1.

Lisätiedot:

puistosuunnittelupäällikkö Hanna Keskinen, puh. 8392 9334, maisema-arkkitehti Sirpa Törrönen, puh.
8392 2845